

Αθήνα, 16 Φεβρουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Θέμα: «Η Κυβέρνηση αποφεύγει τις σαφείς απαντήσεις για το ΕΣΟΘΕ και η συνεχιζόμενη αδράνεια κοστίζει ζωές»

Οι ευθύνες της Ν.Δ. αναφορικά με την πολύχρονη καθυστέρηση εφαρμογής του Εθνικού Συστήματος Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης (ΕΣΟΘΕ), έχουν πλείστες φορές αναδειχτεί κοινοβουλευτικά, κατά το προηγούμενο διάστημα. Είναι γνωστό πως παρά το γεγονός ότι η παρούσα Κυβέρνηση παρέλαβε το 2019, από την προηγούμενη του ΣΥΡΙΖΑ, ένα έργο με ώριμες τεχνικές προδιαγραφές και εξασφαλισμένη χρηματοδότηση, αντί το εν λόγω σύστημα να αξιοποιηθεί και να εξελιχθεί, ουσιαστικά «πάγωσε», με αποτέλεσμα να χαθεί πολύτιμος χρόνος, να διακινδυνεύσουν ευρωπαϊκοί πόροι και να παραμείνουν ακάλυπτες κρίσιμες επιχειρησιακές ανάγκες του Λιμενικού Σώματος στο Ανατολικό Αιγαίο.

Συγκεκριμένα, την 30^η Ιουνίου 2020 από την αρμόδια Διεύθυνση Προμηθειών & Εποπτείας Αποθηκών της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ανακοινώθηκε η με αριθ. 04/2020 Διακήρυξη κλειστού διεθνούς διαγωνισμού, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και με αντικείμενο την προμήθεια συστήματος με τίτλο «Ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης (ΕΣΟΘΕ)», συνολικής εκτιμώμενης αξίας σύμβασης, εξήντα δύο εκατομμυρίων ευρώ #62.000.000,00€# (συμπ/νου ΦΠΑ 24%).

Σύμφωνα με την ανωτέρω διακήρυξη, ο διαγωνισμός θα διενεργείτο σε δύο φάσεις με ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών της Α' Φάσης, την 21.08.2020, ενώ όπως αναφερόταν, η σύμβαση θα χρηματοδοτούνταν από Πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Κωδικός εναρίθμου: 2019ΣΕ15000002, ΣΑΕ 150), ύψους 62.000.000€, σύμφωνα με την αριθ.πρωτ.:63741/19-06-2020 (ΑΔΑ:6ΚΦΕ46ΜΤΛΡ-4ΔΚ) Απόφαση ΥΠΟΙΚ.ΑΝ.Τ/ΓΓΔΕ-ΕΣΠΑ/ΓΔΔΕ/ΔΔΕ/Τμ. Κατάρτισης Ετησίων Προγραμμάτων, καθώς επίσης θα υπήρχε δυνατότητα να λάβει συγχρηματοδότηση στο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027.

Δυστυχώς, σχεδόν 6 χρόνια μετά, δεν έχει ακόμη αναδειχτεί ανάδοχος και το σύστημα παραμένει εκτός λειτουργίας, με το Υπουργείο να επιχειρεί, σύμφωνα με την από 08/08/2025 και αρ. 1500.1/58558/2025/356-360 απάντησή του, επί σχετικών κοινοβουλευτικών παρεμβάσεων, (<https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/67715b2c-ec81-4f0c-ad6a-476a34d732bd/13029191.pdf>) την απόδοση της όποιας καθυστέρησης, στην αναμονή έκδοσης της με αρ. 78/2024 απορριπτικής ΣτΕ, επί της κατατεθειμένης ενώπιόν του, αίτησης ακυρώσεως, κατά της Απόφασης Αξιολόγησης Δικαιολογητικών Ποιοτικής Επιλογής (Α' Φάση Διαγωνισμού). Επιπλέον, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη ανωτέρω σχετική απάντηση, αναφέρθηκε αορίστως ότι πλέον η διαδικασία βρίσκεται σε στάδιο ολοκλήρωσης της πρόσκλησης για τη Β' Φάση του διαγωνισμού, χωρίς να προσδιοριστεί δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, καλλιεργούμενης έτσι της εντύπωσης ότι δεν υπάρχει σαφής πολιτική προτεραιοποίηση του έργου. Παράλληλα, υπήρξε γενική αναφορά και στο γεγονός ότι παρελθόντος σημαντικού χρονικού διαστήματος και προκειμένου να μην αποβεί άγονος ο διαγωνισμός, εξετάζεται πλέον η αύξηση του προϋπολογισμού και αναμένεται η επικαιροποίηση των τεχνικών προδιαγραφών του, χωρίς ωστόσο να δοθούν περαιτέρω λεπτομέρειες και χωρίς να παρουσιαστεί εναλλακτικό επιχειρησιακό σχέδιο έως τότε. Τέλος, δε δόθηκε καμία απάντηση, στα ερωτήματα που αφορούσαν τις πηγές χρηματοδότησης.

Αδιαμφισβήτητα το ΕΣΟΘΕ αποτελεί ένα σύστημα που υπερβαίνει τα στενά εθνικά όρια, καθώς είναι σχεδιασμένο να διασυνδέεται με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επιτήρησης EUROSUR, να ενισχύει την εικόνα θαλάσσιας κατάστασης της Ελλάδας, ως εξωτερικού συνόρου της Ε.Ε. και να λειτουργεί συμπληρωματικά με τις επιχειρήσεις της Frontex. Η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση άλλωστε έχει επανειλημμένα αναγνωρίσει ότι η ολοκληρωμένη, τεχνολογικά προηγμένη επιτήρηση των θαλάσσιων συνόρων, δεν είναι μόνο ζήτημα εθνικής ασφάλειας αλλά και ζήτημα ευρωπαϊκής ευθύνης για την προστασία της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα και την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών. Σε αυτό το πλαίσιο, το ΕΣΟΘΕ θεωρείται ιδιαίτερα κρίσιμη υποδομή για την Ελλάδα με σαφή ευρωπαϊκή διάσταση και δυνατότητα συγχρηματοδότησης από ενωσιακά ταμεία που θα έπρεπε, δεδομένων και των γεωπολιτικών συνθηκών, να εξετάζεται κατά προτεραιότητα από το κυβερνητικό επιτελείο.

Πάρα ταύτα, η καθυστέρηση υλοποίησής του έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τις ευρωπαϊκές δεσμεύσεις της χώρας και υπονομεύει τη δυνατότητα πλήρους αξιοποίησης των σύγχρονων τεχνολογιών επιτήρησης (ραντάρ, θερμικές κάμερες, αισθητήρες, συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για εντοπισμό κινδύνου), με αποτέλεσμα αντί η Ελλάδα να διαθέτει ένα σύγχρονο, ολοκληρωμένο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης και διάσωσης, να παραμένει εξαρτημένη από αποσπασματικά μέσα και ad hoc επιχειρήσεις.

Τα παραπάνω προσφάτως απέκτησαν στην πράξη δραματική διάσταση, μετά το τραγικό ναυάγιο με μετανάστες ανοιχτά της Χίου όπου ανθρώπινες ζωές χάθηκαν, εν μέσω ερωτημάτων για το αν υπήρξε έγκαιρη ανίχνευση, επαρκής επιτήρηση και αποτελεσματικός συντονισμός. Η απουσία του ΕΣΟΘΕ —ενός συστήματος που θα μπορούσε να προσφέρει συνεχή εικόνα της θαλάσσιας κατάστασης— ανέδειξε με οδυνηρό τρόπο το επιχειρησιακό κενό, αφού, όπως αποδεικνύεται, το λιμενικό σώμα, στερούμενο της απαραίτητης τεχνολογίας αιχμής, αναγκάζεται ουσιαστικά να εντοπίζει τα ξένα σκάφη μόνο μέσω περιπολιών και τα οποία ενίοτε καταφέρνουν να φτάσουν μόλις μερικά ναυτικά μίλια από την ακτή. Η τραγωδία αυτή δεν αποτελεί μεμονωμένο γεγονός αλλά το αποτέλεσμα παρατεταμένης κυβερνητικής αδράνειας και συστηματικών καθυστερήσεων, ελλείπει πολιτικής βούλησης για την ολοκλήρωση ενός έργου ζωτικής σημασίας.

Με βάση τα προεκτεθέντα,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1. Ποιο είναι το σαφές και δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση της Β' Φάσης του διαγωνισμού, την ανάδειξη αναδόχου και την υπογραφή σύμβασης για το ΕΣΟΘΕ;**
- 2. Με ποιους πόρους, συγκεκριμένα, πρόκειται τελικώς να χρηματοδοτηθεί το έργο;**
- 3. Υπάρχει άμεσο και συγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο που εφαρμόζεται μέχρι την πλήρη λειτουργία του ΕΣΟΘΕ για την 24ωρη επιτήρηση και άμεση διάσωση στο Ανατολικό Αιγαίο, πέραν των γενικών αναφορών του σε προηγούμενη ερώτηση;**
- 4. Σε περίπτωση νέας καθυστέρησης ή αποτυχίας του διαγωνισμού, ποιο εναλλακτικό σχέδιο υλοποίησης έχει το Υπουργείο ώστε να μην παραμένει ανενεργό το ΕΣΟΘΕ;**

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Μαμουλάκης Χάρης

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Καλαματιανός Διονύσιος

Ακρίτα Έλενα

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γιώργος

Δούρου Ειρήνη

Ζαμπάρας Μιλτιάδης

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Παπαηλιού Γιώργος

Τσαπανίδου Πόπη

Ψυχογιός Γεώργιος